PUNKALAIDUN 375 vuotta

LAUSUNTO

14.10.2015

Lausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle kotouttamistoiminnasta Punkalaitumen kunnassa

Yleistä

Julkisen talouden näkökulmasta turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten vastaanottaminen merkitsee kasvavia tulonsiirtoja valtiolta kunnille. Oikein käytettynä nämä tulonsiirrot lisäävät kuntien elinvoimaisuutta.

Kuntatalouden näkökulmasta keskeinen periaate on, että valtio kustantaa lähtökohtaisesti turvapaikanhakijoiden kustannukset. Kunta tai kunnassa toimiva yksityinen sektori siis myy joko suoraan tai välillisesti vastaanottokeskuksien kautta palveluita (esim. sote) valtiolle. Kunta puolestaan vastaa kuntapaikan saaneiden kiintiöpakolaisten kustannuksista osin valtiolta saamansa tuen perusteella. Kuntiin Ely-keskusten kautta kohdentuva kiintiöpakolaisten erillisrahoitus kestää kolme vuotta henkilön vastaanottopäivästä lukien. Erillisrahoituksella katetaan kotouttamisen alkuvaiheen kasvaneet kustannukset kuten sote-menot.

Erikoissairaanhoidon tarpeeseen tulee kiinnittää huomiota valittaessa kiintiöpakolaisia kuntiin. Vaativaa erikoissairaanhoitoa tarvitsevia ei kannata sijoittaa maaseutukuntiin pitkien etäisyyksien päähän kotouttamisen alkuvaiheessa.

Opetuksen korotettu valtionosuus kattaa hyvin valmistavan opetuksen kulut, kun ryhmä on yli 10 henkilöä. Maaseutukunnissa valmistavan opetuksen järjestäminen saattaa jopa hyödyntää kouluverkon ylläpitoa.

Maaseutukunnissa kiinteistöille saadaan mielekästä ja tervetullutta käyttöä ja tulovirtaa turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten asuttamisen myötä. Suomessa tyhjillään olevan kiinteistökannan vuoksi on syytä suhtautua kriittisesti voimakkaaseen väliaikaiseen uudisrakentamiseen, vaan toiminnassa tulisi hyödyntää olemassa olevaa rakennuskantaa mahdollisimman tehokkaasti ainakin maaseudulla. Kiinteistöjen käyttöasteen lisäksi turvapaikanhakijat sekä kotouttamistoiminta lisää alueellista palvelukysyntää ainakin seuraavilla sektoreilla: sote-palvelut, kuljetus ja logistiikka, tietohallintopalvelut, ruoka- ja siivouspalvelut, lämmitys ja energiantuotanto vastaanottokeskuksissa, päivittäistavarakauppa.

Punkalaitumen kunta, Vesilahdentie 5, 31900 Punkalaidun, puh. (02) 760 801,
kunta@punkalaidun.fi, etunimi.sukunimi@punkalaidun.fi, Y-tunnus 0138037-5, www.punkalaidun.fi

Kotouttamistoiminta Punkalaitumella

Punkalaitumen kunnassa kotouttamistyötä on tuettu hankkeella vuodesta 2011. Hankkeessa on rakennettu yhteistyötä kaikkien niiden toimijoiden kanssa, jotka helpottavat maahanmuuttajien integroitumista sekä sitä edistävää paikallista ja alueellista työtä. Asukkaiden ja paikallisyhteisöiden kanssa toimiminen on avainasemassa arjen hallinnan kehittämisessä.

Maahanmuuttajat ovat aina tervetulleita hanketyöntekijän vastaanotolle kunnanvirastolle, jossa voidaan puhua asiasta kuin asiasta. Usein joko turvapaikanhakijat tai juuri kuntapaikan saaneet kiintiöpakolaiset tarvitsevat hyvin läheistä ohjeistusta käytännön asioiden hoitamisessa. On kaikkien etu, että heidän asiansa hoidetaan nopeasti ja tehokkaasti. Asioiden hoidossa olennaista on hanketyöntekijälle muodostunut ymmärrys ja ammattitaito maahanmuuttajien perustarpeista sekä toisaalta suomalaiseen yhteiskuntaan liittyvien hallinnollisten kysymysten hoitamisesta. Ratkaisevan tärkeää on, että kotouttamista hoitava henkilö on lähellä, ei esimerkiksi sosiaalipalveluiden myötä siirrettynä kaukaiseen kaupunkikeskukseen. Sama tosiasia pätee yleisesti sosiaalipalveluiden ja työllisyyspalveluiden hoitamiseen, missä on osin epäonnistuttu.

Tapahtumien, juhlien ja muiden tilaisuuksien avulla pyritään tilanteeseen, jossa kukaan ei jää yksin. Hanketyöntekijällä on kontakti lähes jokaiseen kiintiöpakolaiseen. Lisäksi hanketyöntekijä tekee yhteistyötä vastaanottokeskuksen kanssa.

Onnistunut yritysyhteistyö on yksi hankkeen tavoitteista. Hankkeessa on havaittu, että suomalaisyritykset ovat halukkaita palkkaamaan maahanmuuttajia jos vain osaaminen, halu tehdä työtä sekä työnantajan tarpeet kohtaavat.

Punkalaitumen kotouttamishanke on rahoitettu Manner-Suomen Maaseuturahaston varoilla. Kunta on itse anonut hankerahoitusta kotouttamistyöhön. Hanke tekee läheistä yhteistyötä kuntien ja valtion viranomaisten kanssa. Hanke on palkittu kolmasti merkittävästä kehittämistyöstä.

Lauri Inna
Kunnanjohtaja

Maarit Tiittanen
Hanketyöntekijä